

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Daniely Zemanové a soudců Zdeňka Kühna a Miloslava Výborného v právní věci žalobce: **Y. H.**, zast. JUDr. Martinem Köhlerem, advokátem se sídlem 1. máje 535/50, Liberec III – Jeřáb, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 8. 2013, č. j. OAM-26/ZA-ZA06-K01-2013, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 6. 11. 2013, č. j. 32 Az 17/2013 – 14,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 6. 11. 2013, č. j. 32 Az 17/2013 – 14, **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

[1]. Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížností napadá v záhlaví označené usnesení Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“). Uvedeným usnesením krajský soud zastavil řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 8. 2013, č.j. OAM - 26/ZA-ZA06-K01-2013.

II. Řízení před krajským soudem

[2]. Krajskému soudu bylo dne 2. 10. 2013 doručeno cizojazyčné podání datované dnem 1. 10. 2013 a podepsané osobou stěžovatele. V českém jazyce bylo uvedeno pouze několik údajů, prvním z nich je označení adresáta - krajského soudu. V podání jsou dále česky uvedeny tyto údaje (citováno včetně chyb): „*H. I., adresa K. 10, J. 551 02, na základě plné moci jménem P. H. Y., zadatel o azyl, Adres: PoS K.*“. Veškeré další údaje jsou uvedeny v cizím jazyce a písmu azbuce. Uvedené podání vedl krajský soud jako nejasné podání pod spisovou značkou Na. Dne 4. 10. 2013 obdržel krajský soud písemné podání ze dne 3. 10. 2014 nazvané „Prohlášení“, které posoudil jako zpětvzetí žaloby ze dne 1. 10. 2013 (dále též „prohlášení ze dne 3. 10. 2013“), k němuž byla na základě listiny přiložené k tomuto podání zplnomocněna I. H.. Krajský soud věci přiřadil spisovou značku Az a řízení o žalobě stěžovatele na základě prohlášení ze dne 3. 10. 2013 napadeným usnesením zastavil.

III. Kasační stížnost

[3]. Usnesení krajského soudu napadl stěžovatel včas podanou kasační stížností z důvodů, které podřadil pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a e) s. ř. s.

[4]. Stěžovatel namítá, že krajský soud považoval I. H. za zástupkyni stěžovatele a z toho důvodu nezaslal stěžovateli usnesení o zastavení řízení o žalobě. Napadené usnesení mu bylo zasláno, až na základě jeho písemného dotazu. Podle kasační stížnosti stěžovatel neudělil I. H. procesní plnou moc, která by ji opravňovala k zpětvzetí žaloby či přebírání písemností. Krajský soud nemohl řízení o žalobě zastavit, neboť jmenovaná nebyla oprávněna za stěžovatele jednat. Stěžovatel neměl v úmyslu ustanovit I. H. svojí zástupkyní. Zástupkyně by dle stěžovatele měla ovládat jednací jazyk soudu.

IV. Posouzení důvodnosti kasační stížnosti

[5]. Kasační stížnost je podle §§ 102 a násl. s. ř. s. přípustná a podle jejího obsahu jsou v ní namítány důvody dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a e) s. ř. s., tedy nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení a nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení.

[6]. Vzhledem k okolnosti, že v dané věci se jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany, Nejvyšší správní soud se ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nejprve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39 (dostupné na www.nssoud.cz stejně jako veškerá dále citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu), v němž vyložil neurčitý právní pojem

pokračování

„přesah vlastních zájmů stěžovatele“. Nejvyšší správní soud dovodil, že *„přesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.“* Z citovaného usnesení je zřejmé, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán, pokud se kasační stížnost dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně vyřešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, nebo se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Další případy přijatelnosti kasační stížnosti mohou nastat, pokud bude potřeba učinit tzv. *judikaturní odklon*, nebo bude v rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Za takové zásadní pochybení lze považovat nerespektování ustálené a jasné soudní judikatury či hrubé pochybení při výkladu hmotného nebo procesního práva v konkrétním jednotlivém případě.

[7]. V právě posuzované věci Nejvyšší správní soud shledal zásadní pochybení krajského soudu a kasační stížnost stěžovatele proto posoudil jako přijatelnou, neboť svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[8]. Nejvyšší správní soud byl v projednávané věci povinen posoudit, zda byly naplněny podmínky pro vydání usnesení o zastavení řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu krajským soudem. Proto se nejprve zabýval otázkou, zda bylo v posuzovaném případě řádně zahájeno soudní řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, jak je uvedeno ve výroku I. napadeného usnesení.

[9]. V souladu se zásadou dispoziční je řízení ve správním soudnictví dle ustanovení § 32 s. ř. s. zahájeno dnem, kdy návrh došel soudu. Týká-li se návrh věci uvedených v § 4 odst. 1 s. ř. s., nazývá se žalobou. Podle citovaného ustanovení soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy správními orgány, o ochraně proti nečinnosti správního orgánu, ochranně před nezákonným zásahem správního orgánu a o kompetenčních žalobách. Pouze v těchto zákonem vymezených případech tedy lze návrh na zahájení řízení považovat za žalobu.

[10]. V posuzované věci krajský soud obdržel dne 1. 10. 2013 podání, v němž byly jazykem českým uvedeny pouze tyto dílčí údaje (citováno včetně chyb): *„Krajský soud Hradec Králové, Československé armády 218/57, Hradec Králové 50208, H. I., adresa K. 10, J. 551 02, na základě plné moci jménem P. H. Y., zadatel o azyl, Adres: PoS K.“*. V celé zbývající části bylo podání sepsáno cizojazyčně a podepsáno stěžovatelem, jehož jméno jakožto odesílatele je uvedeno i na obálce, kterou bylo podání krajskému soudu doručeno. Krajský soud v tomto okamžiku neměl a ani nemohl mít zjištěno, o jaké podání se jedná či co je jeho obsahem, a proto řízení o něm správně vedl jako řízení o podání nejasného obsahu. Soud neměl podklad pro to, aby si učinil závěr, že se jedná o žalobu ve smyslu ustanovení § 32 s. ř. s. Z podání nevyplývaly žádné jiné skutečnosti, než že se podatel je též

žadatel o azyl, za kterého by měla jednat na základě plné moci osoba odlišná od podatele jménem H. Y.. Podání je v závěru podepsané jménem podatele a plná moc k němu přiložena nebyla. Z podání tedy nebylo možno dovodit, zda se jedná o věc uvedenou v ustanovení § 4 odst. 1 s. ř. s.

[11]. Podle Nejvyššího správního soudu je možné řízení o žalobě ve správním soudnictví ve věci mezinárodní ochrany dle zákona č. 325/1999 Sb. zahájit pouze na základě podání, ve kterém jsou v českém jazyce uvedeny skutečnosti, na základě kterých lze v souladu s § 37 odst. 3 s. ř. s. spolehlivě určit, čeho se podání týká, kdo jej činí, proti komu směřuje a co navrhuje. Z podání ze dne 1. 10. 2013 podepsaného stěžovatelem nebylo uvedené základní náležitosti spolehlivě zjistit, jednalo se tedy o podání neznámého obsahu. V takovém případě je soud povinen nejprve odstranit vady tak, aby postavil najisto, čeho se navrhovatel domáhá a zda je v této věci příslušný správní soud (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 12. 2011, č. j. Nad 32/2011 – 41). V projednávané věci nebylo z důvodu nejasnosti podání ze dne 1. 10. 2013 zahájeno řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, nýbrž řízení o podání nejasného obsahu.

[12]. Krajskému soudu bylo dne 4. 10. 2013 doručeno podání odeslané I. H., datované dnem 3. 10. 2013 a obsahující tytéž údaje jako podání stěžovatele ze dne 1. 10. 2013, tedy „*Krajský soud Hradec Králové, Československé armády 218/57, Hradec Králové 50208, H. I., adresa K. 10, J. 551 02, na základě plné moci jménem P. H. Y., zadatel o azyl, Adres: PoS K.*“. Podání podepsané paní I. H. bylo nazváno jako „*Prohlášení*“ a bylo v něm uvedeno v českém jazyce „*Můj klient odmítl soudní odvolání o jeho případě žádosti o azyl a proto prosím soud odvolaci stížnost od 01-10-2013 zastavit.*“ Přílohou tohoto podání byla i kopie plné moci adresovaná Ministerstvu vnitra ze dne 13. 8. 2013, jíž byla paní I. H. zmocněna stěžovatelem „*k zastupování řízení pro AZYL*“. Plná moc byla opatřena podpisem zmocnítele i zmocněnkyně.

[13]. Dokud soud nerozhodl o podaném návrhu lze jej dle ustanovení § 37 odst. 4 s. ř. s. vzít zcela nebo částečně zpět. Tento úkon může provést navrhovatel případně jeho zástupce, je-li k tomu řádně zmocněn. Zpětvzetí návrhu je projevem vůle navrhovatele, na jehož základě soud v souladu se zásadou dispoziční a s ustanovením § 47 odst. 1 písm. a) s. ř. s. řízení o návrhu usnesením zastaví. Zastavení řízení o návrhu představuje závažný zásah do práv navrhovatele. Je tedy obecně potřeba klást důraz na to, aby soud rozhodující o zastavení řízení z důvodu jeho zpětvzetí neměl žádné relevantní pochybnosti o tom, zda byl projev vůle skutečně učiněn stěžovatelem či jeho řádným zástupcem v rozsahu jeho zmocnění, a zda je tento úkon činěn v projednávané věci. Předmětné řízení bylo k datu doručení podání ze dne 3. 10. 2013 vedeno jako řízení o podání nejasného obsahu. Nebylo tedy možno bez jakýchkoliv pochybností s jistotou určit, že se plná moc doložená k prohlášení ze dne 3. 10. 2013 týkala podání stěžovatele ze dne 1. 10. 2013 a že se vztahovala na soudní řízení o tomto podání. Na základě těchto pochybností nemohlo být postaveno najisto, že I. H. byla oprávněna jednat za stěžovatele před krajským soudem, či dokonce disponovat řízením ve smyslu zpětvzetí návrhu.

[14]. Na základě výše uvedených skutečností dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že nebyly splněny podmínky pro vydání napadeného usnesení o zastavení řízení o žalobě krajským soudem, neboť cizojazyčné podání stěžovatele ze dne 1. 10. 2013 nebylo

pokračování

srozumitelné. Z jeho obsahu nebylo možno dovodit, čeho se týká, proti komu směřuje, co je navrhováno a zda se vůbec jedná o žalobu dle ustanovení § 32 části věty za středníkem s. ř. s. Z důvodu nesrozumitelnosti podání vznikly důvodné pochybnosti o tom, zda je stěžovatel skutečně zastoupen I. H., a zejména, zda se její prohlášení ze dne 3. 10. 2013 vztahuje k řízení o žalobě týkající se napadeného rozhodnutí žalovaného o mezinárodní ochranu. Rozhodl-li krajský soud napadeným usnesením o zastavení řízení o návrhu stěžovatele na základě takového zpětvzetí učiněného osobou, jež k tomu nebyla oprávněna, zatížil tím své rozhodnutí nezákonností dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

V. Závěr a náklady řízení

[15]. Nejvyšší správní soud dospěl v posuzovaném případě k závěru, že krajský soud pochybil, pokud usnesením ze dne 6. 11. 2013, č. j. 32 Az 17/2013 – 14, rozhodl o zastavení řízení o žalobě stěžovatele proti rozhodnutí správního orgánu, neboť pro tento postup krajského soudu nebyly splněny zákonné podmínky. Nejvyšší správní soud proto z výše uvedených důvodů napadené usnesení krajského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

[16]. Dle ustanovení § 110 odst. 3 s. ř. s. rozhodne v novém rozhodnutí krajský soud též o nákladech řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. února 2014

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu